

Glossy's in de wachtkamer

Een paar jaar geleden vermeldden we in deze rubriek dat spelen met speelgoed in de wachtkamer niet zonder risico's was, maar dat er naar het besmettingsgevaar van wachtkamerlectuur nog geen onderzoek was verricht. Gelukkig hebben Noorse onderzoekers zich ontfermd over deze lacune. Zij zijn nagegaan of er potentieel gevaarlijke bacteriën te vinden waren op de voorkanten van 15 glossy magazines die ze uit 11 huisartsenpraktijken haal-

den. Ze bestreken alle voorkanten met een *swab* en kweekten die op diverse kweekbodems. De tijdschriften waren twee tot negen maanden oud, het was onduidelijk hoe lang ze al in de wachtkamer hadden gelegen. De kweken leverden slechts in twee gevallen een mogelijke pathogene bacterie op, de *S. aureus*. De auteurs concluderen dat tijdschriften voorlopig in de wachtkamer mogen blijven, maar natuurlijk moet verder onderzoek uitwijzen of de

tijdschriften mogelijk virussen overdragen. Het wachtkamerabonnement op *Vrij Nederland* mag dus blijven, maar hoe zit het met de niet-glossy's? Op die gladde voorkanten kunnen de bacteriën zich niet nestelen, maar het milieuvriendelijke papier van *Milieudefensie* is misschien niet bacterieproof. (HvdH)

Charnock C. Swabbing of waiting room magazines reveals only low levels of bacterial contamination. Br J Gen Pract 2005;55:37-9.

Complex pijnsyndroom niet alleen tussen de oren

Er blijkt een associatie te bestaan van het complexe regionale pijnsyndroom met het HLA-DQ1. Onderzoek in Maastricht bij 52 patiënten en 295 controlepersonen liet zien dat het HLA-DQ1 bij patiënten met het pijnsyndroom in 69% van de gevallen voorkwam en bij de controlepersonen in 42% ($p=0,02$). Ook bleek dat de patiënten vaker antistoffen tegen het parvovirus B19 hadden in vergelijking met de normale bevolking (77% versus 59%). We zouden onze schouders kunnen ophalen bij dergelijke bevindingen, ware het niet

dat deze HLA-antigenen ook geassocieerd zijn met multiple sclerose en narcolepsie. Mogelijk zijn deze antigenen gerelateerd aan factoren die van belang zijn bij het herstel van beschadigd neuraal weefsel. Verhoogde antistoftiters tegen bepaalde virussen passen ook in een hypothese dat beschadiging van neuraal weefsel aan dit pijnsyndroom ten grondslag ligt.

Vooralsnog blijft de aandoening moeilijk vast te stellen. Uit hetzelfde proefschrift blijkt dat er weinig overeenkomst bestaat in de diagnose die specialisten

op dit gebied stellen. In de differentiële diagnose noemde men vaak een idiopathische of somatoforme pijnstoornis. De door de patiënt geuite klachten konden slecht door lichamelijk onderzoek bevestigd worden. Kortom, het mag dan geen somatoforme stoornis zijn, de verwarring blijft. (RD)

Van de Vusse AC. A CRPS Triptych, studies on diagnosis, pathogenesis and treatment of the complex regional pain syndrome [Proefschrift]. Maastricht: Universiteit Maastricht, 2005.

Antidepressiva vaak op onjuiste gronden voorgeschreven

Vijf procent van de volwassen Nederlanders slijkt antidepressiva en toch zouden huisartsen te weinig antidepressiva voorschrijven. Een recent Engels onderzoek geeft mogelijk een verklaring voor deze tegenstelling. De Engelse huisarts bleek slechts een derde van de patiënten met een depressie als zodanig te herkennen. Bij 20% van de herkende patiënten stelde hij voor om antidepressiva te gebruiken. Volgens Engelse richtlijnen kunnen huisartsen deze middelen voorschrijven afhankelijk van de lijdensdruk, het sociaal disfunctioneren en de voorkeur van de patiënt. Huisartsen schreven eerder een antidepressivum voor als zij de depressie ernstiger vonden. Opvallend was dat

er zo weinig overeenstemming bleek te bestaan tussen het oordeel van de huisarts en gestandaardiseerde depressiemeetschalen. Bijna de helft van de patiënten aan wie een antidepressivum werd voorgeschreven, had geen depressie, en slechts twee van de veertien hadden een ernstige depressie. Huisartsen bleken iets beter in staat om de mening van de patiënt in te schatten. De huisartsen schreven niet vaker middelen voor als de patiënt dacht dat ze zouden werken. Omgekeerd: als patiënten dachten dat pillen verslavend waren, schreven huisartsen ze ook niet voor. Het onderzoek betrof helaas slechts weinig patiënten. De pilletjes komen echter

bij de verkeerde patiënten terecht en ook nog eens op irrationele gronden. Van mij mag men het onderzoek in Nederland een keer overdoen. (HvW)

Kendrick T, et al. GP treatment decisions for patients with depression. Br J Gen Pract 2005;55:280-6.

De berichten, commentaren en reacties in het Journal richten zich op de wetenschappelijke en inhoudelijke kanten van de huisartsgeneeskunde. Bijdragen van lezers zijn welkom (redactie@nhg-nl.org). De bijdragen in deze aflevering zijn van Roger Damoiseaux, Henriëtte van der Horst, Peter Lucassen, François Schellevis, Henk van Weert en Joost Zaat.